

tet Mening med Hensyn til dette Punkt; tværtimod fremtræder i hans Betænkning fra 1866 den samme Overbevisning. Men han har tillige, ikke en, men flere Gange i Erklæringer, der nu foreligge os, udtalt, at for at anstille en virkelig paalidelig Sammenligning imellem, hvad der præsteres her i Landet og i Udlandet, maa man bestille paa forskellige Steder Maskiner af samme Art. Naar nu Directeuren for Orlogsværftet i 1865 har havt en saa levende og bestemt Overbevisning om, at kun dobbelte Cylindermaskiner — det er Høi- og Lavtryksmaskiner — med høi Damptryk ere stikkelig til Anvendelse for vore Pantserflibe, saa burde hans Virksomhed jo ogsaa aabenbart være gaaet ud paa, da man indkaldte Tilbud fra fremmede og indenlandske Fabrikanter, at stille Forbring til denne Art af Maskiner. Men hvor har man — og det efter Raad fra den tekniske Directeur for Orlogsværftet — henvendt sig i Udlandet? Til lutter Folk, der ikke byggede Høi- og Lavtryksmaskiner. Hvor havde det derimod efter den citerede Udtalelse været naturligt at henvende sig? Til Randolph & Elders, til Bygmestrene af „Constante“ som seirede i Capseilabsen til Madeira. Men dem forbigil man! Netop det Firma forbigil man, fra hvilket man kunde have faaet Tilbud, der bedst og sikkest kunde sammenlignes med det Tilbud, som man har fremkaldt fra de indenlandske Fabrikanter. Det er, mine Herrer, en Prøve paa, i hvilken Grad Dunstet om at stikke en indenlandsk Fabrikant dette vigtige Arbejde paavirker alle Handlinger fra den Autoritets Side, som i saa Henseende har den afgjørende Stemme. Jeg skal dog anføre et lille Exempel endnu. I Constructions- og Reguleringscommissionens Skrivelse af Juni 1866, den Skrivelse, om hvilken vi forrige Gang udtalte os saa udsørligt, er der endeel af Commissionens Medlemmer, som foreslaae, at man skulde paany henvende sig til Maudsley Sons & Field og af dem udbede sig et nyt Tilbud. I denne Indstilling hedder det i Skrivelsen, at de medundertegnede, Directeur Luxen, Capitainlieutenanterne Hagen og Krieger, samt Underdirecteurerne Bauer og Wain ikke kunne deeltage. Og Grunden, hvorfor de ikke kunde deeltage

deri, er senere forklaret; man fandt nemlig ikke, at det var saar, naar man havde udstedt en Opfordring til 5 eller 6 Fabrikanter om at indgive Tilbud paa en Maskine, saa, efterat Tilbudene vare komne ind, at lade en enkelt af disse Fabrikanter omlade sit Tilbud eller gjøre et nyt, eller gjøre et Tilbud under Forhold, hvor de øvrige Concurrenter vare fjernede. Det er en Grund, som jeg respecterer; der er noget Rigtigt, Sandt og Smukt deri, men paafaldende er det rigtignok, at efterat man af denne smukke Grund har undladt at henvende sig til Maudsley Sons & Field og afkræve dem et nyt Tilbud, finder man ingen Betænkelse ved et Par Dage efter at henvende sig til Burmeister & Wain om at indsende et nyt Tilbud; man har Betænkelse ved at lade den engelske Fabrikant blive udmærket fremfor de andre Concurrenter ved at give ham Leilighed til at gjøre et nyt Tilbud, men Burmeister & Wain kunne typerlig begunstiges og kunne komme til at give et nyt Tilbud, uden at de andre Parter faae Leilighed til at fornøye deres Mynt, og det gaaer, som de ærede Medlemmer ville erindre fra forrige Behandling, med en saa forbausende Hurtighed, at Forlangendet, Tilbudet, Erklæringen derover, Contractudkast, Betænkning derover, Udsærdigelse af Contracten og dens Undertegning, Altsammen er foregaaet i Løbet af en Uges Tid. I Forbindelse hermed skal jeg sige et Par Ord om et Hovedpunkt i det omdeelte Skrift. Det angaaer de Beregninger, som det ærede Medlem her foran og jeg i et tidligere Møde have gjort om, hvorledes Forholdet var mellem Staten og Fabrikanten, og vor Sætning, at jo flettere disse Maskiner blive, desto dyrere vilde de blive at betale efter den Maade, hvorpaa Contracten var skreven. Herimod er der gjort en Række af Indvendinger, som jeg ikke i det Enkelte skal følge, Indvendinger, som forresten væsentlig ere byggede paa, at man har drevet Conseqvensen fra det Naturlige til aldeles urimelige Overligheder. Det vil let indsees, at det, hvorpaa det kommer an for Staten, ikke er, om Fabrikanten tjener saa Meget eller saa Meget, men om Staten faaer det bedst Mulige for sine Penge, og i den Henseende er netop den Beregning, vi have gjort, rigtig.